

AMBITIE PAPIER- EN KARTONSECTOR

De snel veranderende wereld om ons heen schreeuwt om innovaties. Energiebesparing blijft essentieel, maar alleen dat is niet voldoende. Automatisering en digitalisering, aandacht voor biobased grondstoffen vanuit nieuwe sectoren en een milieubewuste consument die kiest voor functioneel en comfortabel. De Nederlandse papier- en kartonsector wil een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzame wereld en daarmee zijn concurrentiepositie versterken.

De papiersector bevindt zich in het centrum van een op biomassa gebaseerde circulaire economie. We halen het maximale uit biobased grondstoffen, reduceren energieverbruik & CO₂-uitstoot en vergroten de toegevoegde waarde en klantwaarde van onze producten en diensten. Onze mensen maken hierin het verschil!

CREATING SUSTAINABLE FIBRE SOLUTIONS

STRATEGISCHE INNOVATIEAGENDA NEDERLANDSE PAPIER- EN KARTONSECTOR 2014-2020

Een divers aantal veelbelovende ideeën en concepten verdient het uitgewerkt te worden in onze nieuwe strategische innovatieagenda: Creating Sustainable Fibre Solutions (CSF). We handhaven de doelstelling uit de energietransitie - halvering van het energieverbruik in de papierketen - en vullen deze aan met het verkrijgen van meer waarde uit biomassa en verhoogde toegevoegde waarde en klantwaarde. We verschuiven de focus van exploreren naar valoriseren en implementeren.

CSF is een volgende stap in de transitie die de sector in 2004 inzette. Deze transitie resulteerde in enorme sprongen voorwaarts op het gebied van energie- en ketenefficiëntie. Een bijzonder resultaat, omdat we kozen voor een ambitieuze doelstelling en daar vervolgens gezamenlijk de schouders onder zetten.

Dat heeft onze horizon verruimd; we beschikken over nieuwe inzichten en ideeën, nieuwe technologieën en nieuwe samenwerkingspartners. We beseffen dat we een essentiële rol spelen in het mogelijk maken van de circulaire biobased economy. Met onze huidige en toekomstige producten van natuurlijke vezels en met nieuwe biogebaseerde bouwstenen. Uit onze grondstoffen en reststromen, met onze meest energie-efficiënte technologieën, maken we producten met bijzondere functionaliteiten.

Gezamenlijk hebben de VNP-leden gekozen voor icontrajecten die ons daadwerkelijk een stap verder brengen! Trajecten die de grootste bijdrage leveren aan de doelstellingen en op korte termijn een meetbaar resultaat opleveren voor een groot aantal locaties in Nederland. Facilitering van het traject van technologische innovatie tot daadwerkelijke implementatie. Door het wegnemen van juridische, sociale of financiële knelpunten, met een actieve lobby, positionering en communicatie van en voor de sector en het slaan van de noodzakelijke bruggen naar externe stakeholders. En met speciale aandacht voor ons human talent, dat geheel aangeliend zal zijn om deze ambitie te realiseren!

5 SPEELVELDEN EN 8 AMBITIEUZE DOELSTELLINGEN

Vijf speelvelden vormen het fundament van deze innovatieagenda. Per speelveld zijn ambitieuze doelstellingen geformuleerd. De speelvelden zijn onderverdeeld in inhoudelijke velden en overkoepelende velden (human talent en communicatie & positionering).

Besparen op energie en CO₂

Halvering van het energieverbruik voor eindproducten papier en karton in 2020.

CO₂-emissiereductie van **80 procent** in 2050.

Toename klantwaarde en toegevoegde waarde van onze producten

Meer dan 5 procent extra toegevoegde waarde en klantwaarde per jaar.

- 3 tot 5 procent per jaar door verbeterde producten en aanvullende functionaliteiten
- Tot 2 procent per jaar door aanvullende diensten

Samen met de effecten van de andere thema's leveren onze productielocaties in 2030 een **dubbele bijdrage aan de Nederlandse economie** in vergelijking met 2014 (bijdrage aan BNP)!

Meer waarde uit biomassa

100 procent sluiten van de biobased productenkringloop.

- Integrale benutting van grondstoffen (oudpapier en nieuwe grondstoffen)
- 100 procent positieve herbruikbaarheid of recyclebaarheid van alle componenten

De papiersector is in 2020 nog steeds **marktleider in Nederland op het gebied van non-food biobased producten en diensten**. Bijdragen aan 50 procent biobased doelstelling van de BV Nederland door het vervullen van een spilfunctie in nieuwe samenwerkingsverbanden.

Human talent: onze mensen maken het verschil

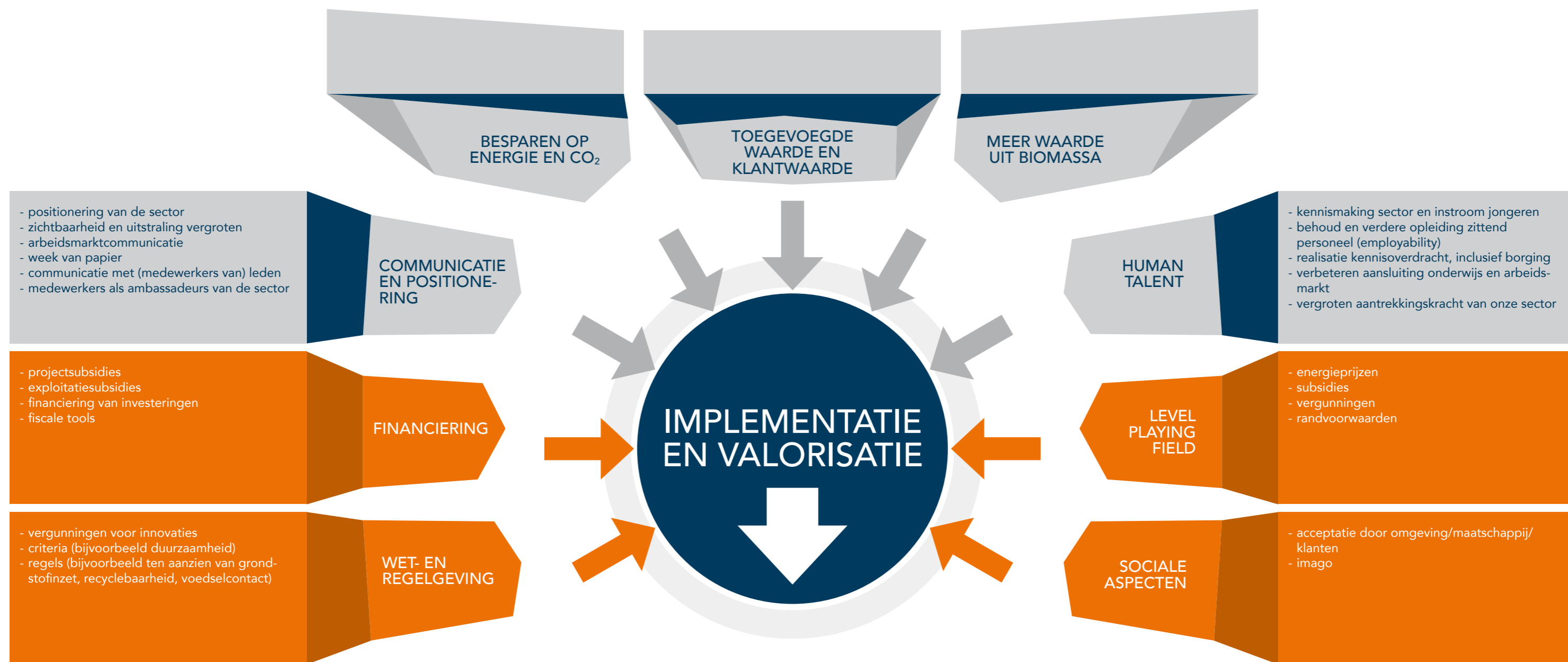
Onze sector is **dé sector waar mensen graag willen werken**.

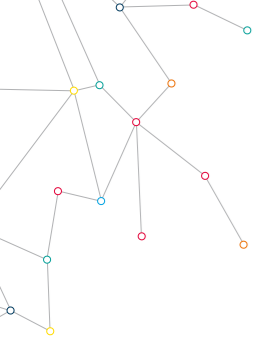
- Zittend personeel op gewenst niveau met juiste mindset
- Verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs, bedrijfsleven en papiersector
- Vergroten van de aantrekkingskracht van onze bedrijven/sector

Communicatie en positionering

Brede positieve bekendheid van de papiersector in Nederland.

- Glasheldere boodschap: natuurlijk, hightech en altijd & overal (buying story)
- Volwaardig positioneren van de branche
- Faciliteren werknemers van de leden vanuit branche (ambassadeurs!) en gebruikmaken van de expertise binnen de bedrijven bij imago-communicatie

IMPLEMENTATIE EN VALORISATIE

ICOONTRAJECTEN

GRONDSTOFFEN VAN DE TOEKOMST

Marktintroductie van een drietal papier- en kartonproducten op basis van lokale grondstoffen.

Perspectief & kansen

Biomassa is de bouwsteen van de toekomst als het gaat om voedsel, materialen, chemie en energie. Dit schept de uitdaging om op duurzame wijze te komen tot maximale benutting van biologisch materiaal en vraagt om businessmodellen waarin sectoren de handen ineenslaan. De papier- en kartonsector neemt hierin het initiatief. Nieuwe vezelbronnen bieden kansen om lokale kringlopen op duurzame wijze te sluiten. Ze openen de deur naar nieuwe functionaliteiten en producten.

Aanpak

Met de toepassing van nieuwe grondstoffen in papier- en kartonproducten worden nieuwe waardeketens gevormd. De uitdagingen die gezamenlijk worden opgelost zijn:

- Het creëren van nieuwe businessmodellen (nieuwe klanten, leveringszekerheid, contracten, consortia, sluitende business case);
- De wet- en regelgeving: het verkrijgen van vergunningen voor het verwerken (en transporteren) van de nieuwe grondstoffen, die momenteel veelal officieel als 'afvalstoffen' geclassificeerd zijn; ervoor zorgen dat nieuwe vezels en additieven worden opgenomen in de officiële lijsten van toegestane stoffen voor papier en karton;
- De sociale acceptatie voor het toepassen van bepaalde reststromen.

NAAR EEN DUURZAME ENERGIEVOORZIENING

Realisatie van duurzame energievoorziening voor meerdere papier- en kartonfabrieken, onafhankelijk van aardgas.

Perspectief & kansen

De energiemarkt is in beweging. Uiteenlopende ontwikkelingen veranderen het (toekomstig) energielandschap continu. Hoge energiekosten en afhankelijkheid van fossiele energiebronnen vragen om actie! Daarnaast neemt het belang van reductie van CO₂-emissies meer en meer toe. Innovatieve businessconcepten en passend beleid zijn nodig. Nieuwe duurzame oplossingen voor de energievoorzieningszekerheid en warmtevoorziening moeten worden ingepast. Technologische ontwikkelingen bieden kansen voor de toekomstige energievoorziening. Het Nationaal Energieakkoord is uitgelegd om het gebruik van duurzame energie te bevorderen.

Aanpak

Innovatieve businessconcepten zijn nodig om de duurzaamheid van bestaande WKK-installaties uit te nutten en tegelijkertijd de transitie in te zetten richting nieuwe duurzame energiebronnen. De uitdagingen die gezamenlijk worden opgelost zijn:

- Een passend, transparant, betrouwbaar en stimulerend beleid;
- Regionale inpassing van wet- en regelgeving (level playing field);
- Investerings in de maatschappelijke en industriële infrastructuur (gasleidingen en gasopwerking);
- Beschikbaarheid, duurzaamheid, prijsontwikkeling en kennis van nieuwe duurzame energiebronnen en de hieraan verbonden technologische en economische risico's.

HIGH PERFORMANCE MATERIALEN

Marktintroductie van een scala aan papier- en kartonproducten met geheel nieuwe functionaliteiten.

Perspectief & kansen

Veranderende behoeften en een verder groeiend milieubewustzijn creëren vraag naar nieuwe papier- en kartonsoorten. Door innovatieve oppervlakteafwerkingen ontstaan zodanige specificaties voor papier en karton dat nieuwe markten bediend kunnen worden: actieve, intelligente en high performance materialen (lichtgewicht, sterker, witter, thermo-isolerend, elektrogeleidend). Voor de overige nieuwe papiersoorten liggen er kansen in voedsel (AGF), bloemen, genotmiddelen, farmaceutische en luxe goederenverpakkingen en voor hygiëneproducten.

Aanpak

Met nieuwe functionele materialen worden mogelijkheden geopend voor nieuwe markten en toepassingen. Echter elk met eigen gewoontes, wetten en regels. De uitdagingen die gezamenlijk worden opgelost zijn:

- Voor sociale acceptatie is uitgebreide communicatie over de nieuwe mogelijkheden (zowel B2B als B2C) van belang. Nieuwe producten vereisen nieuwe businessmodellen, communicatie en positionering;
- Voor de actieve/intelligente/high performance materialen gaat het steeds om tailor-made concepten en businessmodellen, die gezamenlijk met ketenpartners ontwikkeld worden en zodanig zijn samengesteld dat acceptatie door de consument is gegarandeerd.

ZO DOEN WE HET!

Kenmerkend voor deze innovatieagenda is dat zij zich richt op het versterken van de implementatie binnen de papiersector en -keten. De uitdaging is te komen tot een gezamenlijke aanpak die de positie van individuele bedrijven verbetert.

De vijf speelvelden met hun ambities geven inhoud aan de implementatie van innovaties en nieuwe concepten. Bij de uitvoering gaat het ons juist om het creëren van dynamiek en randvoorwaarden die nodig zijn voor implementatie bij de bedrijven.

Vanwege de focus op implementatie spelen zowel deskundigen uit de sector als deskundigen van coalitiepartners in de keten en uit andere sectoren een centrale rol binnen de teams van de icoon-trajecten. Ondersteunende organisaties als VNP, KCPK en VAPA opereren gezamenlijk en leveren specifieke expertise binnen de teams.

Het VNP-bestuur is opdrachtgever van de CSF en roept ten behoeve van de uitvoering een begeleidingsgroep in het leven. Zij bewaakt de synergie met de overkoepelende doelstellingen. Langs deze weg kan bijsturing plaats vinden om doublures te voorkomen en inzicht te verkrijgen in de voortgang.

De voortgang van de CSF wordt halfjaarlijks gerapporteerd aan de VNP-leden.

PAPIER IS ALTIJD EN OVERAL

Het meest natuurlijke stukje hightech

Iedere dag kom je in aanraking met allerlei hightech producten, alleen zie je dat niet altijd direct. En wellicht ben je je er niet van bewust, maar juist papier wordt op basis van natuurlijke vezels geproduceerd in een super hightech proces. Het is precies deze tegenstelling die papier zo interessant maakt. Puur natuur, geavanceerde technologie en iedereen gebruikt het. Altijd en overal. Hightech was nog nooit zó alledaags!

Stel je eens voor, een dag zonder papier

Papier is niet weg te denken uit ons dagelijks leven. Papier wordt namelijk op talloze manieren door iedereen gebruikt. Zo pakken we er prachtige cadeaus mee in, gebruiken we het als wc-papier en schrijven er memo's en lijstjes op. Ook als geld, verpakking van je online aankopen of als pak hagelslag op de ontbijttafel bewijst het dagelijks zijn waarde. We gebruiken papier vaak zonder erbij stil te staan, terwijl het eigenlijk best iets bijzonders is.

Bijzonder natuurlijk!

De papierindustrie in Nederland is koploper op het gebied van recyclen. Dat komt door het grootschalig inzamelen van oud-papier door de consument en het biobased productieproces. In dit proces wordt gebruik gemaakt van natuurlijke grondstoffen, die vele malen hergebruikt kunnen worden. Door de vezels in de natuurlijke vorm te gebruiken, blijven deze onderdeel van de kringloop. De papierindustrie speelt zo een grote rol in onze overgang naar een duurzamere maatschappij, waarbij volledige biobased processen de norm zijn.

Grenzen doorbreken

De uitdaging van verduurzaming leidt tot spannende combinaties van onverwachte nieuwe grondstoffen en geavanceerde hightech processen. De papierindustrie probeert continu de grens van de techniek op verrassende wijze te doorbreken. Op de weg naar het ideaal van een 100% biobased economy wordt geëxperimenteerd met andere hernieuwbare grondstoffen zoals suikerbieten, tomatenplanten en gras. Daarnaast wordt hard gewerkt aan efficiënter gebruik van energie en materialen, zoals in de vorm van energieneutrale en waterarme productietechnologie. Deze complexe ontwikkelingen en vernieuwing maken de papierindustrie tot een bloeiende en veilige bedrijfstak. Een interessante en uitdagende omgeving!

Samen vooruit

De papierindustrie in Nederland heeft 23 productielocaties voor papier en karton. Deze zijn verenigd in de branchevereniging VNP, de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en kartonfabrieken. De VNP houdt zich bezig met verbinden, verduurzamen en vernieuwen. Het verbinden tussen mensen en hun omgeving, de papierindustrie en de maatschappij is de kernopdracht van de VNP. Om deze verbinding te laten slagen, moet de industrie zich verduurzamen en continu vernieuwen. In deze processen speelt de VNP een stimulerende, uitdagende en ondersteunende rol.

Papier is altijd en overal.

Koninklijke
Vereniging van
Nederlandse
Papier- en
karton-
fabrieken

HUMAN TALENT

Talent behouden en interesseren voor de papier- en kartonsector in Gelderland

Via samenwerking tussen provincie en negen Gelderse papier- en kartonbedrijven wordt beoogd maximale synergie en impact te realiseren op verschillende onderdelen, zoals:

- 'Maak kennis met onze sector': bekendheid creëren met de sector bij leerlingen en studenten, onder andere via bedrijfsbezoeken, aansluiting op het arbeidsmarktcommunicatietraject van de VNP en op onderdelen als pilot binnen laatstgenoemd traject;
- 'Van school naar werk': stages, afstudeertrajecten en innovatietrajecten;
- 'Klaar voor de toekomst?': onder andere eisen aan 'de nieuwe operator' en 'de nieuwe technoloog' vertalen naar opleidingsbehoeften;
- 'Niet het wiel opnieuw uitvinden': aansluiting bij relevante regionale en/of landelijke initiatieven (onder meer duurzame inzetbaarheid en leeftijdsfasenbeleid).

COMMUNICATIE EN POSITIONERING

De week van het papier

Met de week van papier zetten we de volgende stap in het positioneringstraject dat we als sector meemaken. We hebben onze branche en producten gedefinieerd als 'hightech, natuurlijk en overal om ons heen'. Nu is de tijd rijp deze woorden waar te maken en te werken aan een positief imago. In de eerste plaats bij onze toekomstige collega's, maar in principe willen we een veel breder publiek ons unieke verhaal vertellen.

Willen we de komende jaren een aantrekkelijke werkgever zijn voor een nieuwe generatie collega's, dan moeten we zorgen dat we op een positieve manier op hun netvlies staan. We zijn een volwaardige sector waarin het fijn werken is, waar relevante producten worden gemaakt die ook in de toekomst nodig zijn en waar een mooie carrière kan worden opgebouwd.

Een week lang gezamenlijk de schijnwerpers op onze sector en onze producten geeft ons de mogelijkheid om op grote schaal publiciteit en aandacht te genereren. Acties van leden afzonderlijk hebben nooit zoveel impact. Met z'n allen laten we zien wat we te bieden hebben. Ieder jaar stap een aantal nieuwe fabrieken in; elk jaar groeien we en trekken we meer mensen naar de fabrieken.